

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ПЕДІАТРІЇ В РАМКАХ ГРАНТОВОГО ПРОЕКТУ ERASMUS+

М.Н. Гарас

Кафедра педіатрії та дитячих інфекційних хвороб

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Серед сучасних новітніх методів організації навчально-виховного процесу, які застосовуються для формування і розвитку окреслених навичок, покращують процес засвоєння матеріалу, вчать студентів мислити і посправжньому застосовувати знання на практиці, проблемно-орієнтоване навчання посідає чільне місце. Саме проблемно-орієнтоване навчання дозволяє особистості на основі наявної багатоаспектної інформації сформулювати свої власні позиції, співвіднести їх з поглядами інших, знайти серед них ті, що перетинаються з власними поглядами, і розробити своє ставлення до різних точок зору, тобто створити інформаційне світосприйняття, яке є відкритим для уточнення, поглиблення і зміни.

Проаналізовано результати анонімного анкетування 31 студентів випускників спеціальності «Лікувальна справа» Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», відібраних методом випадкової вибірки. Вказана когорта студентів брала участь у проведенні занять з дисципліни «Педіатрія, дитячі інфекції» (модуль 5 «Педіатрія») з елементами впровадження проблемно-орієнтованого навчання (36 годин) в рамках участі університету в грантовому проекті ТАМЕ (Training Against Medical Error) - навчання щодо уникнення лікарських помилок (за підтримки програми Європейського Союзу Еразмус+). Використані анкети відкритого типу (можливість наводити 1-3 варіантів відповіді). В роботі використовувалися 2 види схем клінічних випадків – розгалужені (з можливістю учасниками вибору варіантів наступних дій) та нерозгалужені (лінійні – з порівнянням власного варіанту наступної дій та пропонованого оптимального варіанту авторами кейсу без можливості вибору). За видами кейсів, які використовувалися під час занять, студенти сформували 2 групи порівняння, зокрема, 16 осіб (I група) працювали на заняттях з розгалуженими схемами клінічних випадків, 15 випускників (II група) – з лінійними варіантами. За основними характеристиками групи були співставлювані.

За результатами анкетування встановлено, що, на думку випускників, основними позитивними рисами проблемно-орієнтованої методики вивчення педіатрії є: командний характер роботи, можливість відкритої дискусії, реалістичність та практична спрямованість випадків, мультидисциплінарний підхід до віртуального пацієнта з розвитком клінічного мислення, а також можливість самостійного прийняття рішень та аналіз їх адекватності. Водночас, при дискретному аналізі відповідей представників груп порівняння, поряд із спільними виявилися певні відмінності, зокрема, вірогідно більша

частка студентів, що використовували в навчанні розгалужені кейси, вважали за позитив можливість самостійного прийняття рішень після всебічного обговорення наступного кроку з колегами, удосконалення вміння обґрунтовано відстоювати власну думку на тлі мінімізації впливу тьютора, а також оцінку адекватності дій медичного персоналу та аналіз коректності власних рішень у конкретній ситуації, що посилюється елементом відповідальності за прийняті рішення (56% проти 13% у групі з лінійними варіантами клінічних випадків, $p < 0,05$).

Таким чином, за результатами анонімного анкетування, використання розгалужених варіантів клінічних випадків можна вважати більш виправданим в аспекті допомоги майбутнім лікарям виважено уникати медичних помилок у практичній професійній діяльності.

ПЕДАГОГІЧНІ ЗДІБНОСТІ ВИКЛАДАЧА В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

О.В. Гарвасюк

Кафедра патологічної анатомії

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

З давніх віків викладач, наставник, педагог, вчитель вважався особливою людиною, від характерологічних особливостей якої залежить процес виховання та успіхи в навчанні студентів. Діяльність педагога повинна бути направлена на формування особистості студента. Педагогічна цілеспрямованість вимагає послідовного та системного підходу до організації навчального процесу. Педагогічні здібності є однією з визначальних складових частин педагогічної майстерності.

Дидактивні педагогічні здібності – це вміння послідовно, доступно, чітко, цікаво та ясно викладати матеріал практичного заняття слухачам. Важливою рисою досвідченого педагога є високий рівень методичної підготовки, який дозволяє легко та невимушено передавати свої знання студентам; робити свою доповідь максимально інформативно насиченою і при цьому не перевантажити аудиторію та не перейти допустимо розумну межу. Організаційні педагогічні здібності - це здатність організувати студентів, задіяти їх в різноманітні види роботи на практичному занятті, згуртувати присутніх в єдиний колектив. Комунікативні педагогічні здібності - це здібності, що дозволяють встановлювати правильні взаємовідносини зі студентами та сприяють довірливому та доброзичливому ставленню студентів до викладача. Перцептивні педагогічні здібності - це здатність викладача «проникати» у внутрішній світ студентів та відчувати їх психологічний стан. Педагог повинен по виразу обличчя визначати самопочуття окремих індивідів та колективу в загальному, настрій та відчувати емоційні зміни. Сугестивні педагогічні здібності- це здібності впливати на інших людей, вміння за допомогою твердого та вольового слова досягати потрібного результату, підводити студентів до згоди з установкою викладача. Такі здібності напряду пов'язані з авторитетом викладача, вольовими якостями та впевненістю в